

**DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG HANDELSDEPARTEMENT**

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

FINANSDEPARTEMENTET	
11. AUG. 2005	
Saksnr.	05, 2213 - 69
Arkivnr.	412.24

Deres ref
05/2213 FM cw

Vår ref
200502645-4

Dato
09.08.2005

UTREDNING AV LOV OM OBLIGATORISK TJENESTEPENSJON - HØRING

Vi viser til brev datert 01.07.2005 vedlagt Banklovkomisjonens forslag til ny lov om obligatorisk tjenstepensjon (NOU 2005:15).

Nærings- og handelsdepartementet har følgende kommentarer til Banklovkomisjonens lovforslag:

Banklovkomisjonen går inn for at plikten til å opprette tjenstepensjonsordning kun skal gjelde for skattepliktige foretak, og viser til at siden institusjoner uten skattepliktig virksomhet i henhold til foretaks- og innskuddspensjonsloven ikke har generell adgang til å opprette pensjonsordning, skal de heller ikke omfattes av plikten til å opprette en pensjonsordning for sine ansatte.

Etter det vi er kjent med, er det mangeårig praksis for at foretak uten skatteplikt kan opprette ordninger etter pensjonslovene, og at premieinnbetalingene i forhold til de ansatte behandles skattemessig som etter pensjonslovene. Vi antar at et betydelig antall arbeidstakere er ansatt i institusjoner som ikke er skattepliktige. Å utelukke disse fra ordningen med obligatorisk tjenstepensjon harmonerer etter vårt syn dårlig med det som synes å ha vært Stortingets intensjon bak vedtaket om å innføre en slik ordning for alle arbeidstakere. På denne bakgrunn mener vi at obligatorisk tjenstepensjon også bør gjøres gjeldende for institusjoner uten skatteplikt.

Banklovkomisjonen foreslår at plikten til å opprette tjenstepensjon også skal gjelde foretak med deltidsansatte med minst 20 prosent stilling dersom dette samlet utgjør 2 årsvverk. Dette medfører at et foretak vil kunne ha plikt til å opprette en tjeneste-

Postadresse	Kontoradresse	Telefon	Nærings- og handelsøkonomisk avdeling	Saksbehandler
Postboks 8014 Dep	Einar Gerhardsens plass 1	22 24 90 90	Telefaks	Hilde-Marie Branæs
0030 Oslo		Org no. 972 417 890	22 24 05 05	22 24 03 28

pensjonsordning (fordi antall årsverk summerer seg til 2), men samtidig ikke ha rett til å opprette en ordning etter innskuddspensjonsloven (fordi ingen ansatt arbeider minst 75 prosent av full stilling). Vi kan ikke se hvorfor en person som har deltidsjobb hos flere arbeidsgivere, generelt skal være avskåret fra å inngå i en tjenstepensjonsordning. Vi vil derfor tilrå at innskuddspensjonsloven endres slik at det gis adgang for alle foretak som ønsker det å opprette en tjenstepensjonsordning for sine ansatte – uavhengig av hvilken stillingsbrøk de ansatte måtte ha.

Banklovkommissjonen foreslår at selvstendig næringsdrivende («heleide foretak») ikke skal ha plikt, men rett til å opprette en innskuddspensjonsordning. Vi er positive til at det på denne måten legges opp til frivillighet. Vi stiller oss imidlertid kritisk til forslaget om at selvstendig næringsdrivende som ønsker å opprette en tjenstepensjon, etter forslaget er begrenset til å følge de innskuddssatser som gjelder for obligatorisk tjenstepensjon. Etter vår oppfatning bør også selvstendig næringsdrivende gis anledning til å sette av til pensjon i henhold til de innskuddsgrensene som følger etter lov om innskuddspensjon. Vi mener dette best og enklest gjøres ved å endre § 2-3 i innskuddspensjonsloven i tråd med kommisjonens forslag til § 7 i lovutkastet om obligatorisk tjenstepensjon. Dersom det ikke gjøres endringer i lov om innskuddspensjon, bør det vurderes å gjøre tilpasninger i skattereglene for individuelle pensjonsavtaler (IPA). Dessuten mener vi at de ulike elementene i avlønningen av arbeidskraften bør behandles likt i skattemessig forstand – også på arbeidstakers hånd – og at dette taler for at det kan være grunn til å ta den etablerte praksisen med at det overfor de ansatte skilles mellom direkte utbetalt lønn og lønn betalt som pensjonsinnskudd/-premie til kollektive pensjonsordninger opp til vurdering med tanke på endring. I realiteten gis det allerede skattemessig fradrag i personinntekt for pensjonsinnskudd, men dette føres ikke opp. For de ansatte innebærer en slik praksis at det er vanskelig å få oversikt over den faktiske verdien av den samlede lønnskompensasjonen knyttet til ulike arbeidsforhold. Dette kan gi feiltilpasninger og er derfor uheldig.

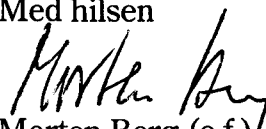
Innføring av en obligatorisk tjenstepensjonsordning innebærer økte kostnader og endret konkurranseposisjon for alle de bedriftene som ikke allerede har innført slike ordninger for sine ansatte. På kort sikt vil en slik kostnadsøkning kunne skape problemer for bedrifter med svak økonomi. Den samlede kostnaden for bedriftene vil også avhenge av de administrative kostnadene som Banklovkommissjonen har forutsatt dekket av bedriften utenom selve pensjonsinnskuddet. I og med at slike kostnader i stor grad er faste, er de relativt høyere for små bedrifter enn for store, noe som innebærer at det er dyrere for små bedrifter å tilby sine ansatte pensjonsordninger. Trolig er dette en viktig årsak til at mange mindre bedrifter så langt ikke har etablert tjenstepensjonsordninger for sine ansatte.

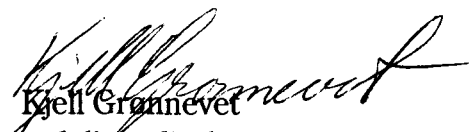
Vi ser i den forbindelse positivt på at Stortingets ønske om å åpne opp for innkjøpssamarbeid mellom uavhengige foretak er fulgt opp av Banklovkommissjonen. Nærings- og handelsdepartementet har overfor Finansdepartementet tidligere pekt på

at det også bør åpnes opp for at uavhengige foretak kan gå sammen om å opprette felles pensjonskasse for på den måten å redusere de administrative kostnadene knyttet til sine pensjonsordninger. Dette er ikke fulgt opp i Finansdepartementets mandat til Banklovkommisjonen. Vi mener det bør settes i gang arbeid for å få på plass en slik ordning. Helst bør en slik mulighet være tilgjengelig allerede ved ikrafttreddelsen av lov om obligatorisk tjenstepensjon.

Etter lov om innskuddspensjon kan det bare gjøres innskudd for lønn mellom 2G og 12G. Som følge av at pensjonsinnskudd etter minstekravene for obligatorisk tjenstepensjon skal gjøres av lønn mellom 1G og 12G, mener vi lov om innskuddspensjon også bør endres slik at det tillates innskudd fra 1G til 12G. Vi understreker imidlertid at dette bør innføres som en frivillig adgang og ikke som en plikt.

Med hilsen

Morten Berg (e.f.)
ekspedisjonssjef

Kjell Grønnevet
avdelingsdirektør